

b) v činnosti provozní.

Odměna za činnost orgánu societerní není srážkovou položkou krom hotových výloh a presenčních známek svolávacích ve výši určené stanovami, jež kladou se na roveň hotovým výlohám.

Odměna za činnost vyvíjenou při vlastním provozování podniku jest odpočitatelnou položkou za podmínky, že tito orgánové podle ustanovení stanov za svou činnost jako jednatele nejsou honorováni, a jsou platy tyto odčitatelné i nad mez 30% zisku.

Schází-li uvedené ustanovení, jsou odměny jednatelů — společníků — za jich provozní činnost odčitatelné jen za podmínek § 79 h.

Příklad: Společnost vykáže výtěžek 100.000 Kč, společník-jednatel za svou činnost jako ředitel závodu bere roční plat 80.000 Kč.

a) Smlouva společenská obsahuje toto ustanovení: »Jednatelé nemají nároku na plat z důvodu svého jednatelství, krom náhrady svých cestovních a jiných hotových výloh, jichž výši ustanoví valná hromada. Správu závodu povede A. (současně společník a jednatel) jako ředitel závodu, jehož služební požitky jako takového určeny budou zvláštní smlouvou.« Plný plat 80.000 Kč činí provozovací výdaj daní nepodléhající.

b) Obsahuje-li smlouva společenská pouze ustanovení, že správu závodu povede A. jako ředitel, jehož plat ustanoven bude valnou hromadou nebo smlouvou, a další ustanovení, že totíž jako jednatel na plat nároku nemá, ve smlouvě chybí, připočte se k ryzímu výtěžku 100.000 Kč plat 80.000 Kč, činí tedy zisk 180.000 Kč, odpočítati lze 30%, tedy 54.000 Kč a zbývajících 26.000 Kč připočte se k zisku 100.000 Kč.

Nejsem toho názoru, že uvedený výnos má plně odůvodnění v zákonu. Jsem přesvědčen, že výklad § 79 h ve smyslu uvedeného výnosu by opět neobstál před n. s. s. a tento jistě rozhodl by proti výnosu a podotkl by, jak učinil již při různých svých nálezech, že z interních nepublikovaných výnosů min. nemůže strana svého práva vyvozovati.

Přírozeně, že plat jednatelů — nespolečníků — nespadá pod ustanovení § 79 h a činí srážkovou položku vždy.

X. Odměna společníka — zřízenec
tvoří srážkovou položku, tento není societerním orgánem, jimž jsou podle § 34 z. o sp. s r. o. jednatele, dozorčí rada a valná hromada, a to i v tom případě, není-li listinného osvědčení o výši platu.

Stačí jeho právní nárok na odměnu podle § 1152 ob. z. a skutečnost, že mu plat byl vyplácen.

Odměna tato jest srážkovou položkou i v tom případě, pakli zřízenec se stal dodatečně společníkem. (Nálezy z 9. prosince 1925 č. 23382 B 2865 f a z 25. ledna 1924 č. 890 B 1680 f.)

XI. Různé.

Dani z příjmu společníka podléhá částka, která skutečně ze zisku do majetku jeho přejde, tedy bilanční zisk, ne zisk zjištěný revisním odborem min. fin., což má význam pouze pro předpis daně výdělkové. (Nález ze dne 27. března 1924 č. 5099 B 1816 f.)

Ustanovení jednatele
s gáží (5% zisku) nepodléhá poplatku jako zmocňovací nebo služební smlouva (tár. pol. 117/27 — 86/46 —

III. šk.), jelikož jednatel není mandatářem společnosti ustanoveným k obstarávání cizích záležitostí, nýbrž obstarává záležitosti vlastní jako reprezentant společnosti. (Nález z 1. prosince 1924 č. 20118/23 B 2210 f.)

Opačně rozhodl nález ze 17. září 1923 B 1445 f. kdy odměna byla stanovena bez ohledu k zisku, tedy byla-li i ztráta.

K zápisu výmazu likvidační firmy společnosti s r. o. není potřebí svolení berní správy podle § 8 zák. 134/20, jelikož svolení takového jest zapotřebí pouze k dobrovolnému zrušení společnosti, neb přeměně její. (Nález ze dne 3. listopadu 1928 č. 735/28.)

Rozhodnutí Nejvyššího soudu.

Usnesla-li se valná hromada společenstva platně na likvidaci a zrušení společenstva a zvolila za tím účelem likvidatory, nemůže nová pozdější valná hromada zrušovací usnesení dřívější valné hromady zrušiti a obnoviti dřívější stav, neboť obor působnosti jest předpisy §§ 36 č. 3 a 40 zák. č. 70/1873 ř. z. jež jsou donucovacího rázu, omezen jen na **likvidační činnost**.

Výmaz firmy společenstevní lze provést v takovém případě ihned, jakmile je prokázáno uspokojení věřitelů, není potřebí vyčkávati lhůty § 81 cit. zák.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 24. ledna 1929 č. R I 725/28. Krajský soud v Mladé Boleslavi Firm 1058/28.)

Družstvo X ve V. usneslo se na valné hromadě na zrušení a likvidaci, zvolila valná hromada likvidatory a v obchodním rejstříku byla zapsána likvidace firmy.

Nová mimořádná valná hromada usnesla se na zrušení dříve usnesené likvidace.

Nato Družstvo podalo žádost k rejstříkovému soudu za výmaz firmy likvidaci, kterou první soud zamítl.

Soud rekursní vyhověl stížnosti společenstva, napadené usnesení zrušil a uložil rejstříkovému soudu, aby nehlédě k zamítavým důvodům napadeného usnesení o žádosti za výmaz znovu rozhodl.

Odůvodnění: Dle protokolu o valné schůzi ze dne 8. září 1926 usnesla se stěžovatelka na této valné hromadě na likvidaci v důsledku sloučení se společenstvem sesterským v Praze. Usnesením rejstříkového soudu ze dne 15. dubna 1927 zápis likvidace společenstva a firmy likvidační byl povolen. Dalšímu návrhu družstva o výmaz z rejstříku společenstevního po provedení likvidací rejstříkový soud nevyhověl napadeným usnesením z důvodu, jež nelze pokládati opodstatněnými. Jak stížnost vším právem dovozuje, uplynutí lhůty v § 81 zák. z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z., stanovené zde, nepřichází v úvahu, ježto dle konečné likvidační bilance pasiva družstva vyvažují aktiva a lze tedy (viz rozh. nejv. s. č. 2753 sb. Vážný) k výmazu přistoupiti ihned, jakmile jest prokázáno uspokojení věřitelů, což v daném případě tím spíše možno, ježto společenstvo X v Praze převzalo všechna aktiva a pasiva stěžovatelčina.

Co se týče druhého zamítavého důvodu, že členové rekurentky podali protest proti výmazu firmy a že nová valná hromada mimořádná má rozhodnouti o zrušení usnesení řádné valné hromady na zrušení a likvidaci společenstva, nemohla by nová valná hromada takové usnesení učiniti, když řádná valná schůze řádně byla svolána a správně jednomyslně se na likvidaci usnesla.

Proti rozhodnutí tomu podaly dovolací stížnost jednak představenstvo a jednak dozorčí rada. Nejvyšší soud dovolací stížnost představenstva odmítl a dovolací stížnosti dozorčí rady nevyhověl.

Odůvodnění: 1. Představenstvo jako takové není k podání dovolací stížnosti oprávněno, poněvadž vstupem společenstva do likvidace přestalo existovati a na jeho místo nastoupili likvidatoři (§§ 41, 44, 71 zákona z 9. dubna 1873 č. 70 ř. z., § 36 stanov). K nové volbě představenstva na mimořádné valné hromadě ze dne 23. června 1928 nelze přihlížeti, jak vyplývá z toho, co bude dále uvedeno.

Bylo proto odmítnouti dovolací stížnost, pokud byla podána »představenstvem«.

2. Družstvo ve V. usneslo se na valné hromadě dne 8. září 1926 na likvidaci.

Rejstříkový soud na základě tohoto usnesení valné hromady povolil k odpovědi ze dne 6. listopadu 1926 usnesením ze dne 15. dubna 1927 č. Firm 843/27 zápis zrušení a likvidace družstva do společenstevního rejstříku, pak zápis likvidátorů a vyznačil firmu jako firmu likvidační.

Zákonné následky likvidačního vlastně zrušovacího usnesení společenstva nemohla odčinit pozdější valná hromada z 23. června 1928, jejíž obor působnosti již zrušovacím usnesením předcházející valné hromady a zákonnými předpisy (§§ 36 č. 3 a 40 družst. zák.), jež jsou rázu donucovacího, byl obmezen jen na likvidaci a činnosti již zrušovacím usnesením předcházející valné hromady, překročila obor své působnosti a porušila zákonné předpisy, jichž určitý doslov nepřipouští výjimky (srov. rozhod. č. 3502 sbírky nejv. s.). Nemůže-li však ani valná hromada zvrátit původní usnesení na likvidaci družstva, která ostatně byla již skončena, nemohou tak učiniti ani jednotliví členové.

Pokud jde o výmaz firmy po skončení likvidace, zaujal rekursní soud v podstatě správné stanovisko, zdůrazniv zejména, že lze k výmazu přistoupiti ihned, jakmile je prokázáno uspokojení věřitelů. Otázkou, zdali tomu tak bylo i v tomto případě, bude se rejstříkovému soudu zvláště zabývat.

V ostatním stačí poukázat na důvodům napadeného usnesení, které nebyly dovolací stížností vyvráceny.

Dovolací stížnost není odůvodněna a nemohlo jí být vyhověno. -r.

Vede-li se protokolovaný podnik obchodní kupce jednotlivce dále na účet pozůstalosti dědicem, jemuž svěřena její správa, může věřitel žalovat přímo firmu a nikoliv pozůstalost.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 15. prosince 1928 Rv I. 804/28. Krajský soud v Plzni Ck IV. a 80/27.)

Žalobě vznesené proti formě protokolované, jejíž samojednatel zemřel a již vede dále pozůstalá vdova za pozůstalost, kteréž vdově žaloba byla doručena, o zaplacení částky 10.000 Kč bylo v nižších stolicích vyhověno.

Nejvyšší soud rozsudek potvrdil dovolání strany žalované z těchto důvodů nevyhovět:

Dovolání, vytýkající nesprávné právní posouzení, nelze přiznati oprávněnosti, neboť odvolací soud posoudil věc po právní stránce úplně správně.

Zemřel-li majitel obchodního podniku, tvoří tento ovšem část pozůstalostního jmění a nechce-li věřitel zůstavitelův vyčkatí odevzdání pozůstalosti, může svoje nároky uplatňovati proti pozůstalosti. Vede-li se však obchodní podnik dále na účet pozůstalosti pod starou firmou, jak tomu jest v tomto předmetném případě, byla žalobkyně také oprávněna zažalovati tuto firmu. Tím, že v obchodním rejstříku bylo poznamenáno, že majitel firmy zemřel a že po dobu projednání pozůstalosti spravuje tuto a zastupuje firmu jeho vdova Josefa X., firma nijak nezanikla, a naopak bylo tím projevováno, že firma trvá dále po dobu pozůstalostního řízení (Srov. Komentář, Staub Pisko č. 22. Dr. O. Pisko »Das Unternehmen« § 9; Dr. Jar. Svamberk »Právo firemní« str. 51; Grünhuts Zeitschrift sv. 32, str. 471.) Nelze tudíž nahlížeti, že by žalobce nebyl oprávněn žalovati firmu.

Mylný právní názor dovolatelčin není také nijak ospravedlněn rozhodnutím, jichž se žalovaná dovolává, neboť z nich nevyplývá, že by za předpokladů, jak byly zde zjištěny, nemohla být žalována firma zemřelého majetníka. Poněvadž firma jest jen jméno obchodníka (čl. 15 obch. zák.) a žaloba vlastně směřuje proti pozůstalosti zemřelého majetníka, jest samozřejmé, že žalobkyně může žádati uspokojení jen do výše pozůstalého jmění. Bylo by však zbytečné žádati, aby to také pojmato bylo do žalobního návrhu.

Dovolací důvod č. 4 § 503 c. ř. s. není proto opodstatněn a dovolání musilo se minouti s úspěchem. -r.

Vlastník vymáhající na detentoru vydání věci, na kteréž si tento osobuje nabytí zástavního práva jinou osobou zřízeného, musí prokázati **obmyslnost** žalovaného při nabytí držby věci.

Otázka poctivosti případně obmyslnosti jest otázkou právní a jest ji vyřešiti ze zjištěných okolností i ve věcech obchodních na podkladě předpisu § 326 obch. z., dle kterého již pouhá **pochybnost** držitele při nabytí držby (zástavy) činí držení jeho obmyslným.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 21. prosince 1928 Rv I 727/28. Krajský soud v Písku Ck I 24/27.)

Žalobě Antonie Z. proti spořitelně X o vydání vkladní knížky a zaplacení 18.000 Kč bylo ve všech stolicích vyhověno.

Z důvodů nejvyššího soudu:

Dovolání, opřené toliko o dovolací důvod č. 4 § 503 c. ř. s. není opodstatněno.

Podle nesporného skutkového stavu věci, nižšími soudy zjištěného, který se stal podle § 498 a 513 c. ř. s. závazným i pro dovolací soud, nebyv ani odvoláním ani dovoláním napaden, zakoupila žalovaná k příkazu žalobkyně za její peníze cenné papíry v ceně 152.550 Kč, které pak žalobkyně dala jako své vlastnictví, což bylo žalované známo, do úschovy k žalované, kdež byly uloženy na depositní list č. 700, znějící na jméno X a jsou tam dosud uloženy.

Proti vlastnické žalobě (§ 366 obch. z.), kterou se domáhá žalobkyně vydání uvedené depositní knížky a zaplacení splatných úroků z cenných papírů, hájí se žalovaná obranou, vrcholící v tom, že žalovaná nabyla na cenných papírech, uložených na uvedenou vkladní knížku zástavního práva a je jejich poctivou držitelkou, obdrževši je do zástavy od Františka B., zetě žalobkyně.

Ve sporu jde jediné o otázku, zda lze žalovanou považovati za poctivou držitelku zástavy, či zda držení její bylo obmyslné, jak namítá žalobkyně. Neboť ať se již obrana žalované posuzuje s hlediska § 367 obch. z. anebo s hlediska čl. 306 obch. z., vždy jest příznivý výsledek její závislý na rozřešení otázky, zda lze žalovanou spořitelnu pokládati za poctivého držitele zástavy, či nikoli, při čemž jest míti na zřeteli, že poctivost, případně obmyslnost držitele musí býti dána v době nabytí držení. (Stubenrauch str. 459, Staub Pisko, Komentář ku čl. 306 obch. z.)

Namítá-li žalobkyně, že držení žalované bylo obmyslné, náleželo jí, aby prokázala, že tomu tak jest, když se podle § 328 obch. z. má v pochybnosti za to, že držení je bezelstné. (Srov. Stubenrauch str. 397.)

Otázka poctivosti, případně obmyslnosti držení, jest otázkou právní (srov. Neumann str. 1500) a jest ji vyřešiti ze zjištěných okolností na podkladě předpisu § 326 obch. z., když obchodní zákon sám nemá ustanovení, otázky té se týkajících. Nižší soudy zodpověděly záporně otázku, zda žalovaná byla poctivou držitelkou, a je s nimi souhlasiti.

Podle § 326 obch. z. ve spojení s § 368 obch. z. činí již pouhá pochybnost držitele, »že se může z okolností domnívati«, »že mohl míti z jiných okolností důvodné podezření«, držení jeho obmyslným, jde-li o věc patřící jiné osobě. (Viz Stubenrauch str. 396.)

Uvážili-li se nyní, že žalovaná věděla v době, když František B. složil u ní dne 4. září 1924 ku krytí úvěru své firmy depositní knížku, vystavenou žalovanou spořitelnou žalobkyni na složené u ní cenné papíry v ceně 152.550 Kč, že cenné papíry, uložené u ní na onu depositní knížku, jsou vlastnictvím žalobkyně a dále že František B. složil depositní knížku u žalované, aniž předložil k tomu nějaké zmocnění vlastníci deposita anebo tvrdil (neboť že by tomu tak bylo, žalovaná neuvědla), že jest zmocněncem žalobkyně, tu, i když se přihlíží k ustanovením řádu žalované spořitelny, dle něhož spořitelna není povinna zkoumati ani totožnost osoby ani její oprávněnost ku přijetí deposita, nelze se ubrániti dojmu, že žalované musila vzniknouti, právě že věděla, kdo jest pravým vlastníkem deposita a že složitelem depositní knížky byl, jak žalovaná sama tvrdí, její dlužník, který dosud nekryl úvěrové povinnosti ohledně úvěru jemu žalovanou poskytnutého, pochybnost, případně mohla míti důvodné podezření o tom, že jde ohledně depositní knížky o cizí věc a že také neměla pravděpodobného důvodu pro to, by mohla věřiti, že složitel depositní knížky jedná se souhlasem vlastnickým. Vznik tohoto podezření musila u žalované vyvolati také okolnost, že František B. jako